

Broj: 0102-2814-1/2023

Podgorica, 29.03.2023.godine

Predsjednica Skupštine Crne Gore

n/r Predsjednici Skupštine Crne Gore gospodi Danijeli Đurović

Predmet: Predlog zakona o izmjenama Zakona o Centralnoj banci predloženog od strane poslanika Đurovića-uticaj na nezavisnost CBCG

Poštovana gospođo Đurović,

U vezi sa Predlogom zakona o izmjenama Zakona o Centralnoj banci predloženog od strane poslanika Demokratskog fronta Dejana Đurovića, koji je stavljen kao prva tačka dnevnog reda 55. Sjednice Odbora za ekonomiju, finansije i bužet 31.03.2023, bez poziva Centralnoj banci Crne Gore, koristimo priliku da podsjetimo da je Međunarodni Monetarni fond (MMF), u svojoj zvaničnoj posjeti Crnoj Gori u decembru 2022. godine jasno i nedvosmisleno konstatovao:

„Nezavisnost Centralne banke je ključna za kredibilitet i stabilnost finansijskog sistema. Postojeća procedura izbora guvernera od strane Skupštine, nakon predloga koji treba da dostavi Predsjednik Crne Gore, je u skladu sa međunarodnom najboljom praksom. Odvajanje imenovanja i izbora ovog važnog zvaničnika na dvije odvojene grane vlasti direktno izabrane na izborima (takozvana procedura dvostrukog veta), omogućava snažnu i transparentnu institucionalnu podjelu vlasti u procesu izbora, istovremeno čuvajući nezavisnost Centralne banke.“

Naporedo Stav Odsjeka za pravna pitanja MMF-a (IMF LEG) iz oktobra 2022. godine o konkretnom predlogu Zakona poslanika Đurovića ukazuje na kritične manjkivosti predloženog rješenja koje citiramo:

“Da bi se očuvala lična autonomija organa centralne banke koji donose odluke, najbolja međunarodna praksa zagovara da pravni okvir obezbijedi proceduru dvostrukog veta koja uključuje dvije različite i odvojene institucije, u procedurama imenovanja i razrješenja. Kao što je već navedeno, Zakon trenutno predviđa da guvernera imenuje Skupština, na predlog predsjednika Crne Gore. Ovo je postupak dvostrukog veta, koji je u potpunosti usklađen sa najboljom praksom. Predviđeni predlog zakona (poslanika Đurovića) kako je poslanik naveo ima za cilj uklanjanje „politike sa izbora guvernera Centralne banke Crne Gore“. **Međutim, to je korak unazad u poređenju sa sadašnjom odredbom jer više neće predviđati učešće dva odvojena, različita entiteta. Uostalom, Skupština i radno tijelo Skupštine (Odbor) nadležno za finansije su usko povezani, što znači da će amandman u praksi dodijeliti imenovanje guvernera isključivo Skupštini.**

Podsjećamo da je Savjet Centralne banke Crne Gore je na sjednici od 27. oktobra 2022. godine, u skladu sa preporukama Evropske komisije iz marta 2021. godine, kao i sugestijama Međunarodnog monetarnog fonda usvojio Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Centralnoj banci Crne Gore kojim se poslovanje ove institucije u potpunosti usklađuje sa pravnom tekovinom EU. Centralna banka je početkom novembra 2022. godine dostavila Nacrt zakona Ministarstvu finansija na dalje postupanje, a koje je Nacrt ovog zakona stavilo na javnu raspravu od 23. januara do 13. februara 2023. godine. Istovremeno, u januaru i martu 2023. godine Evropska komisija je ponovo dostavila CBCG mišljenje na Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Centralnoj banci Crne Gore. Sve preporuke EK sadržane su u konačnom tekstu Predloga Zakona, na koji je dato pozitivno mišljenje Sekretarijata za zakonodavstvo. Predlog Zakona se nalazi u proceduri upućivanja Vladi CG na razmatranje i dalji postupak usvajanja. Prema PPCG-u, usvajanje zakona planirano je za drugi kvartal 2023. godine.

Smatramo da netransparentan način predlaganja Zakona, koji podrazumijeva izmjenu samo jednog člana koji direktno potkopava nezavisnost CBCG, ostavljajući isključivo Skupštini, odnosno političkom ciklusu izbor menadžmenta CBCG, a sve u procesu raspisanih parlamentarnih izbora, vrlo skorog drugog kruga predsjedničkih izbora, te u svjetlu najnovijih turbulencija na međunarodnom tržištu koja pojačavaju značaj nezavisnosti menadžmenta Centralne banke, predstavlja jasan signal da nominovanje Predloga zakona o izmjenama Zakona o Centralnoj banci poslanika Đurovića za cilj ima podrivanje nezavisnosti CBCG i direktno uplitanje političkih interesa u nezavisan rad CBCG, što će neminovno dovesti do urušavanja jedne od najznačajnijih institucija u Crnoj Gori.

S poštovanjem,

GUVERNER,
dr Radoje Žugić

U Aneksu:

1. Izjava tima MMF-a za Crnu Goru po posljednjoj posjeti Crnoj Gori iz decembra 2022.
2. Predlog zakona o izmjenama Zakona o Centralnoj banci predloženog od strane poslanika Đurovića
3. Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Centralnoj banci Crne Gore usvojen od strane Savjeta CBCG

Dostavljeno:

Odbor za ekonomiju, finansije i budžet

Poslanik Dejan Đurović, predsjednik Odbora

Poslanik Petar Ivanović, zamjenik predsjednika Odbora

Poslanik Simonida Kordić

Poslanik Zdenka Popović

Poslanik Danilo Šaranović

Poslanik Miloš Konatar

Poslanica Dragica Sekulić

Poslanik Nikola Rakočević

Poslanik Damir Šehović

Poslanik Amer Smailović

Poslanik Adnan Striković

Poslanik Bogdan Božović

Ministar finansija Aleksandar Damjanović

Nj.E. Oana Kristina Popa ambasadorica, Delegacija Evropske unije u Crnoj Gori

Nj.E. Džudi Rajzing Rajnke, ambasadorica, Ambasada Sjedinjenih Američkih država

Nj.E. Karen Medoks, ambasadorica, Ambasada Ujedinjenog Kraljevstva

Nj.E. Peter Felten, ambasador, Ambasada Savezne Republike Njemačke

Nj.E. Andreina Marsella, ambasadorica, Ambasada Republike Italije

Gdin Alfred Kamer, direktor za Evropu u MMF-u

Gdin Marten Vervej, generalni direktor Direktorata za ekonomske i finansijske poslove EK

Gđa Michela Matuela, v.d. direktora za Zapadni Balkan u Direktoratu za susjedstvo i pregovore o proširenju EK

Gdin Majkl Miler, šef Odsjeka za Crnu Goru i Srbiju u Direktoratu za susjedstvo i pregovore o proširenju EK